

Bijlage 2 bij het besluit van het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van 7 maart 2024 tot vaststelling van de specifieke brandveiligheidsnormen waaraan de voorzieningen voor ouderen moeten voldoen

Bijlage 2. Specifieke brandveiligheidsnormen waaraan serviceresidenties moeten voldoen

Inhoud

0.	Algemene bepalingen.....	3
0.1.	Doel.....	3
0.2.	Toepassingsgebied	3
0.3.	Definities.....	3
0.4.	Wederzijdse erkenning van bouwproducten	4
0.5.	Typebezetting.....	4
1.	Inplanting en toegangswegen.....	4
2.	Principe van compartimentering	4
3.	Voorschriften voor sommige bouwelementen.....	4
4.	Voorschriften voor de constructie van compartimenten en evacuatie ruimten.....	4
5.	Voorschriften voor sommige specifieke lokalen.....	4
6.	Uitrusting van de gebouwen	4
7.	Onderhoud en controle technische uitrustingen.....	5
7.1.	Algemene bepalingen	5
7.2.	Tabel uit te voeren controles	5
8.	Voorschriften voor de bewoning	6
8.1.	Algemene bepalingen	6
8.2.	Doorgangen.....	6
8.3.	Elektrische toestellen	7
8.4.	Voorlichting en vorming	7
8.5.	Varia.....	8

0. Algemene bepalingen

0.1. Doel

Deze bijlage bepaalt de eisen waaraan de opvatting, de bouw en de inrichting van serviceresidenties moeten voldoen om:

- 1° het ontstaan, de ontwikkeling en de voortplanting van brand te voorkomen;
- 2° de veiligheid van de aanwezigen te waarborgen;
- 3° het ingrijpen van de brandweer te vergemakkelijken.

0.2. Toepassingsgebied

De normen zijn van toepassing op het volledige gebouw waarin de voorziening gelegen is of op de compartimenten waarin de voorziening gelegen is.

Als voorzieningen ondergebracht zijn in gebouwen die niet uitsluitend gebruikt worden voor die voorzieningen, moeten de gemeenschappelijk gebruikte evacuatiewegen minstens voldoen aan de normen van deze bijlage.

De normen van deze bijlage zijn niet van toepassing op de voorzieningen bedoeld in artikel 2, 4°, b), β, van de ordonnantie van 24 april 2008 betreffende de voorzieningen voor opvang of huisvesting van bejaarde personen.

0.3. Definities

Voor de toepassing van deze bijlage gelden de definities vermeld in bijlage 1 van de basisnormen, aangevuld met de volgende definities:

- 1° nieuwe voorzieningen: voorzieningen of uitbreidingen van bestaande voorzieningen die vóór 1 september 2024 nog niet in het bezit waren van een vergunning tot werken, een voorlopige werkingsvergunning of een erkenning;
- 2° weerstand tegen brand van bouwelementen: voor bouwelementen met een dragende of scheidende functie wordt de weerstand tegen brand uitgedrukt zoals gedefinieerd in de Europese norm NBN EN 13501-2. Klasseringen die worden verkregen volgens de Belgische norm NBN 713.020 worden als volgt als evenwaardig aanvaard:

NBN EN 13501-2		NBN 713.020	
voor	R 30, RE 30, REI 30 en EI 30	voldoet	Rf ½ h
voor	EI ₁ 30 deuren	voldoet	Rf ½ h

- 3° deursluiser met vrijlooppompe: via dit type deurpompe kan een brandwerende deur met weinig weerstand geopend, gesloten en vastgezet worden. In geval van branddetectie zal de deur automatisch sluiten;
- 4° brandpreventiedossier: het dossier zoals bedoeld in artikel III.3-24 van de codex over het welzijn op het werk van 28 april 2017;
- 5° verbeterd brandgedrag: als minstens voldaan is aan alle criteria van de onderstaande normen:
 - a) beklede meubelen: NBN EN 1021 delen 1 en 2;
 - b) gordijnen en draperieën: NBN EN 1101 en NBN EN 13773 (klasse 2).

0.4. Wederzijdse erkenning van bouwproducten

Alle bouwproducten met dezelfde functie, zoals beschreven in deze bijlage, die op legale wijze worden geproduceerd of gecommercialiseerd in een andere lidstaat of in Turkije of op legale wijze worden geproduceerd in een land van de EVA, contracterende partij van de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte, waarbij een gelijkwaardig veiligheidsniveau wordt gegarandeerd, worden eveneens aanvaard.

0.5. Typebezetting

Voor de nieuwe voorzieningen wordt de typebezetting bepaald als type 1 'niet zelfredzame bezetters' voor wat betreft de vereisten inzake reactie bij brand die vermeld zijn in bijlage 5/1 van de basisnormen.

1. Inplanting en toegangswegen

Geen specifieke eisen.

2. Principe van compartimentering

Geen specifieke eisen.

3. Voorschriften voor sommige bouwelementen

Geen specifieke eisen.

4. Voorschriften voor de constructie van compartimenten en evacuatie ruimten

De binnenwanden van elke evacuatieweg hebben minstens EI 30 of zijn uitgevoerd in metselwerk of beton met een minimale dikte van 90 mm.

De deuren van de wooneenheden of andere lokalen die bestemd zijn voor de bewoners die op de evacuatieweg uitkomen, hebben minstens EI₁ 30.

Voor nieuwe voorzieningen moeten de deuren van de wooneenheden en lokalen bestemd voor de bewoners uitgerust zijn met deursluiters met vrijloop.

5. Voorschriften voor sommige specifieke lokalen

Geen specifieke eisen.

6. Uitrusting van de gebouwen

In de voorzieningen zijn installaties voor branddetectie, melding, waarschuwing, alarm en brandbestrijding verplicht.

In de voorzieningen is een automatische branddetectie van het type totale bewaking aanwezig. De branddetectie wordt ontworpen, uitgevoerd en onderhouden volgens de regels van goed vakmanschap.

In de nieuwe voorzieningen moet de branddetectie bovendien voldoen aan de normen NBN S21-100-1 en NBN S21-100-2 of elke andere regel die minstens een gelijkwaardig veiligheidsniveau garandeert. De datum van de aanvang van de werken bepaalt welke versie van de norm van toepassing is.

7. Onderhoud en controle technische uitrustingen

7.1. Algemene bepalingen

De technische uitrustingen van de voorziening worden in goede staat gehouden.

De beheerder van de voorziening zorgt ervoor dat de keuringen, bezoeken en controles, vermeld in 7.2, uitgevoerd worden en dat de resultaten ervan aantoonbaar zijn met een verslag of factuur. Die documenten worden gebundeld in het brandpreventiedossier. Dit dossier moet permanent ter inzage liggen in de voorziening voor de bevoegde instanties.

7.2. Tabel uit te voeren controles

Met behoud van de toepassing van andere wettelijke en reglementaire bepalingen, moeten de controles van de technische uitrustingen minstens binnen de aangegeven termijnen worden uitgevoerd volgens de frequentie in onderstaande tabel:

<i>te controleren uitrusting</i>	<i>frequentie</i>	<i>controleur</i>
personenlift	driemaandelijks/zesmaandelijks (onderhoudscontract niet/wel via gecertificeerde firma)	GKI
goederen- en keukenlift	driemaandelijks	GKI
laagspanning	vijfjaarlijks	GKI
hoogspanning	jaarlijks	GKI
automatische branddetectie, meldings-, waarschuwings- en alarminstallatie - onderhoud, autonomie en goede werking, inclusief bij brand zelfsluitende deuren, luiken en verluchtingsopeningen	jaarlijks	BT
automatische branddetectie - conformiteit	bij ingebruikname, bij wijzigingen, 3-jaarlijks	GKI
brandbestrijdingsmiddelen - goede werking van draagbare brandblustoestellen en desgevallend van muurhaspels en hydranten	jaarlijks	BT
verwarmingsinstallatie - goede werking, inclusief eventuele rookkanalen en schoorstenen en conformiteit luchttoevoer en rookafvoer	jaarlijks	BT
gasleidingen –en gastoestellen, vaste lpg-tanks – dichtheidscontrole	vierjaarlijks	BT
automatische gasdetectie, inclusief de sturing zoals de brandstofafsluiter en uitschakelen spanning	jaarlijks	GKI
veiligheidsverlichting – autonomie en werking	jaarlijks	BP

veiligheidsverlichting – lichtsterkte	bij ingebruikname of bij wijzigingen	GKI
staat brandwerende deuren, werking deursluiters met vrijloop, bij brand zelfsluitende deuren en verluchtingsopeningen	zesmaandelijks	BP

Voor de toepassing van deze tabel wordt verstaan onder:

- 1° GKI: een keuringsinstelling die geaccrediteerd is door BELAC of een andere instelling die medeondertekenaar is van de akkoorden van wederzijdse erkenning van de European Cooperation for Accreditation;
- 2° BT: bevoegd technicus: een persoon of organisatie met de nodige kennis, het materieel en de erkenning om de vereiste controles uit te voeren (bijvoorbeeld gasdichtheid: gehabiteerde installateur; verwarming: erkend technicus, enzovoort);
- 3° BP: bevoegd persoon: persoon die al dan niet tot het personeel van de voorziening behoort, op voorwaarde dat hij voldoende kennis van de uitrusting heeft.

8. Voorschriften voor de bewoning

8.1. Algemene bepalingen

8.1.1. Naast de maatregelen waarin deze bijlage voorziet, neemt de beheerder van de voorziening alle nuttige maatregelen om de ouderen, personeel en bezoekers te beschermen tegen de gevolgen van brand en tegen paniecreacties. De permanente maatregelen die in dat opzicht door de beheerder genomen worden, worden vermeld in het intern noodplan.

8.1.2. De beheerder van de voorziening stelt een evacuatie -en interventieplan op in samenspraak met de brandweer. Dat plan wordt naast andere nuttige maatregelen opgenomen in het intern noodplan. Een exemplaar van die plannen ligt altijd in de voorziening ter beschikking van de brandweer.

8.1.3. Het intern noodplan bevat de namen van de bewoners en het personeel, alsook de contactgegevens van personen die in geval van een noodsituatie kunnen verwittigd worden.

8.2. Doorgangen

8.2.1. Het is verboden in de doorgangen die bij evacuatie gebruikt worden, meubelen, karretjes of andere voorwerpen op te stapelen of neer te zetten.

Vast meubilair met verbeterd brandbedrag mag echter in de doorgangen geplaatst worden op voorwaarde dat:

- 1° de vereiste nuttige breedte van de doorgangen niet verminderd wordt door het meubilair, zelfs als de deuren ervan geopend zijn;
- 2° het meubilair vast is en niet verplaatst of omgestoten kan worden tijdens de evacuatie van het gebouw.

8.2.2. In geen geval mag de goede werking belemmerd worden van de zelfsluitende deuren of de bij brand zelfsluitende luiken of deuren.

8.3. Elektrische toestellen

8.3.1. Kook- en verwarmingstoestellen zijn ver genoeg verwijderd of geïsoleerd van brandbare materialen.

8.3.2. Het gebruik van elektrische toestellen in de kamers van de bewoners is alleen toegestaan als het gaat om elektrische toestellen die voldoende veilig zijn en die het CE-merk dragen. Televisietoestellen met beeldbuis zijn niet toegestaan.

8.4. Voorlichting en vorming

8.4.1. De beheerder zorgt ervoor dat het personeel van de voorziening een vorming in verband met brandpreventie krijgt.

Die vorming wordt aangeboden bij de indienstneming van het personeel. De beheerder voorziet jaarlijks voor alle personeelsleden een herhaling van deze vorming. De preventieadviseur rapporteert jaarlijks over de gevolgde vormingen, conform de wetgeving betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk.

De vorming in verband met preventie voor brand omvat minstens:

1° instructies bij brand:

- a) melding: noodnummer, telefoonnummers, gebruik van alarmknoppen;
- b) waarschuwing: inlichting aan bepaalde personen over het bestaan van een brand of van een gevaar;
- c) alarm: verwittiging geven aan het geheel van personen die in een bepaalde plaats verblijven, om die plaats te ontruimen;
- d) de te treffen maatregelen om het optreden van de brandweer te vergemakkelijken;

2° eerste bluspoging, alleen bij een beginnende brand:

- a) gebruik van een brandblusser;
- b) blussen van brandende kledij;
- c) veilig uitschakelen van elektrische toestellen;
- d) veilig afsluiten van gastoevoer;
- e) verstikken van frituurbrand;

3° evacuatie:

- a) begeleiding van minder mobiele personen;
- b) sluiten van (brandwerende) deuren;

4° veiligheidssignalisatie:

- a) gebodstekens;
- b) verbodstekens;
- c) waarschuwingstekens;
- d) brandbestrijdingstekens;
- e) reddings- en evacuatietekens.

8.4.2. De beheerder voorziet voor het personeel in instructiefiches van de items vermeld in 8.4.1.

8.4.3. De beheerder organiseert minstens jaarlijks een evacuatieoefening. De preventieadviseur rapporteert jaarlijks over die oefeningen.

8.4.4. De beheerder informeert aanwezigen door instructies, voldoende in aantal en op plaatsen waar ze goed leesbaar zijn. Ze bevatten de bij brand te volgen gedragslijnen. Met behulp van de instructies

moeten de aanwezige personen bij alarm het signaal kunnen identificeren en moeten ze kunnen kennisnemen van de te volgen gedragslijn en evacuatieweg.

8.5. Varia

8.5.1. De beheerder zorgt ervoor dat onbevoegde personen geen toegang hebben tot de technische ruimtes en lokalen.

8.5.2. Een plan van elk niveau wordt aangeplakt bij elke toegang tot dat niveau. Een plan van de kelderverdiepingen wordt aangeplakt op de gelijkvloerse verdieping en bij het uitgangspunt van de trappen die naar de kelderverdieping leiden. Die plannen verschaffen onder meer inlichtingen over de plaats en de bestemming van de lokalen en de technische ruimtes, de toegangswegen, de uitgangen, de nooduitgangen, de evacuatiewegen, de trappen en de uitrusting voor brandbestrijding. Er ligt altijd een exemplaar van alle plannen bij de branddetectiecentrale.

8.5.3. De omgeving van de plaatsen waar handbediende toestellen voor melding, waarschuwing of alarm of apparaten voor de brandbestrijding geplaatst of aangebracht zijn, moet altijd vrij blijven, zodat die toestellen of apparaten onmiddellijk gebruikt kunnen worden en goed zichtbaar aangeduid zijn met pictogrammen.

8.5.4. Pictogrammen moeten conform de wetgeving inzake de veiligheids- en gezondheidssignalering op het werk de volgende plaatsen duidelijk aangeven:

- 1° de uitgangen, de nooduitgangen en de richting van de vluchtwegen en de trappen die ernaartoe leiden;
- 2° de plaatsen waar roken verboden is;
- 3° de plaats van de brandbestrijdingsmiddelen;
- 4° de plaatsen van de meldings- en alarmposten.

8.5.5. Verbeterd brandgedrag

Alle voorzorgsmaatregelen dienen te worden genomen om brandgevaar te beperken. Onder meer het gebruik van brandbare materialen in de gemeenschappelijke ruimtes dient tot een minimum beperkt te worden.

Voor nieuwe voorzieningen moeten alle meubilair en gordijnen in de gemeenschappelijke ruimtes van de voorziening verbeterd brandgedrag hebben.

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie tot vaststelling van de specifieke brandveiligheidsnormen waaraan de voorzieningen voor ouderen moeten voldoen.

Brussel,

De Leden van het Verenigd College, bevoegd voor het beleid inzake Gezondheid en Bijstand aan personen,

Alain MARON

Elke VAN DEN BRANDT